

T.C.
YENİŞEHİR KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-61634659-821.01-97956195
Konu : Safahat Sosyal Medya Sözlüğü

01.03.2024

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 01/03/2024 tarihli ve 97886643 sayılı Kaymakamlık Onayı.

Bakanlığımızın himayelerinde başlatılan "Dilimizin Zenginlikleri Projesi", sosyal ve kültürel etkinlikler yoluyla öğrencilerin dilin zenginliklerini tanıması, kültür taşıyıcısı olan sözcüklerle buluşması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda ilçemizdeki liselerimizde yürütülmek üzere Müdürlüğümüzce Asım'ın Nesli Akif'in Sesi Projesi hazırlanmıştır. Milletimizin ortak değeri olan İstiklal Marşı'mızı ve Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u gençlere ve gelecek nesillere tanıtmak ve kutlu mirası gençlere aktarmak önem arz etmektedir. Yürütülecek projede temel kaynak olarak Mehmet Âkif Ersoy'un tüm şiirlerini topladığı Safahat adlı eseri esas alınacaktır. Safahat, milletimizin milli ve manevî değerlerinin ustalıkla ifade edildiği eşi bulunmaz bir eserdir. Bu nedenle, günümüzde Safahat'ı okumak ve anlamak toplumu tanıyıp geleceğe yön vermek açısından oldukça önemlidir. Safahat'ta yer alan şiirler yazıldığı dönem için oldukça anlaşılır bir dile sahip olmakla birlikte günümüzde özellikle gençlerimiz Safahat'ı anlamakta zorlanmaktadır.

Gençlerimizi Safahat ve Mehmet Âkif'in düşünce dünyasıyla tanıştırmak, yakınlaştırmak, onun söz dağarcığının bilincine vararak daha anlaşılır olmasını sağlamak amacıyla lise öğrencilerimizin katılımıyla ekli Yönergeye uygun olarak Safahat Sosyal Medya Sözlüğü faaliyetinin yürütülmesi ilgi onay ile uygun görülmüştür.

Ekte gönderilen yönergeye uygun olarak katılımın gerçekleştirilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Mehmet Necmeddin DİNÇ
İlçe Milli Eğitim Müdürü

Ek: İlgi Onay ve Ekleri (26 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres :

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No :

Bilgi için:

E-Posta:

Unvan : Şef

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi:

Faks:

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden f0dd-0869-3309-b4fc-1331 kodu ile teyit edilebilir.

ÂSİM'İN NESLİ

Şimdi, oğlum, kızacaksın ya, fakat, boş ne desen;
Bu rezâlet beni me'yûs ediyor âtîden.

Hâle baktıkça adam kahroluyor, elde değil;
Bizi kim kurtaracak, var mı ki bir başka nesil?

– Âsım'ın nesli, Hocam

– Nerde!

– Hayır, haksızsın!

Gâlibâ oğlana pek fazla bugünler hırsın?

– Âsım'ın nesli... diyorsun. Ne uzun boylu hayâl!

– Âsım'ın nesline münkâd olacak istikbâl.

Sana vicdânımı açtım okudum, dinlesene;

Söyleten başkasıdır, bakma, Hocam, söyleyene.

– Ne kehânet bu?

– Bilirsin ki değil mu'tâdım.

– Güzel amma, ne fazîletleri var evlâdım?

– Ne fazîlet mi? Çocuklar koşuyor, aç çıplak,
Cebheden cebheye arslan gibi hiç durmayarak.

Yine vardır bir ölüm korkusu arslanda bile;

Yüzgöz olmuş bu çocuklar ölümün şahsıyla!

Cebhenin her biri bir kıt'ada, etrâfi deniz;

Kara dersen daha dehşetli: Ne yol var, ne de iz.

Harekâtın görüyorsun ya, Hocam, en kolayı,

Yalnayak Kafkas'ı tutmak, baş açık Sînâ'yı!

Yapılır zannediyorsan, bakalım, sen de soyun...

Kıt'a kapmak, köşe kapmak değil artık bu oyun.

BÜLBÜL

- Basri Bey oğlumuz -

Bütün dünyaya küskündüm, dün akşam pek bunalmıştım;
Nihâyet, bir zaman kırlarda gezmiş, köyde kalmıştım.
Şehirden kaçmak isterken sular zâten kararmıştı;
Pek ıssız bir karanlık sonradan vâdîyi sarmıştı.
Işık yok, yolcu yok, ses yok, bütün hilkat kesilmiş lâl...
Bu istiğrâkı tek bir nefha olsun etmiyor ihlâl.
Muhîtin hâli “insâniyyet”in timsâlidir sandım;
Dönüp mâzîye tırmandım, ne hicranlar, neler andım!
Taşarken haşrolup beynimden artık bin müsel sel yâd,
Zalâmın sînesinden fişkır an memdûd bir feryâd,
O müstağrak, o durgun vecdi nâgâh öyle coşturdu:
Ki vâdîden bütün, yer yer, eninler çağlayıp durdu.
Ne muhrik nağmeler, yâ Rab, ne mevcâmevc demlerdi:
Ağaçlar, taşlar ürpermişti, gûyâ Sûr-i Mahşerdi!

– Eşin var, âşiyânın var, bahârın var, ki beklerdin;
Kıyâmetler koparmak neydi, ey BÜLBÜL nedir derdin?
O zümrüd tahta kondun, bir semâvî saltanat kurdun;
Cihânın yurdu hep çiğnense, çiğnenmez senin yurdun.
Bugün bir yemyeşil vâdî, yarın bir kıpkızıl gülşen,
Gezersin, hânümânın şen, için şen, kâinâtın şen.
Hazansız bir zemîn isterse, şâyed rûh-i ser-bâzın ,
Ufuklar, bu’ d-i mutlaklar bütün mahkûm-i pervâzın.
Değil bir kayda; sığmazsın -kanatlandın mı- eb’âda;
Hayâtın en muhayyel gâyedir ahrâra dünyâda.
Neden öyleyse mâtemlerle eyyâmın perîşandır?
Niçin bir damlacık göğsünde bir umman hurûşandır?
Hayır, mâtem senin hakkın değil... Mâtem benim hakkım:
Asırlar var ki, aydınlık nedir, hiç bilmez âfâkım!
Tesellîden nasîbim yok, hazân ağlar bahârımda;
Bugün bir hânümansız serserîyim öz diyârımda!
Ne hüsrandır ki: Şark’ın ben vefâsız, kansız evlâdı,
Serâpâ Garb’a çiğnettim de çıktım hâk-i ecdâdı!
Hayâlimden geçerken şimdi, fikrim hercümerc oldu,
Salâhaddîn-i Eyyûbî’lerin Fâtih’lerin yurdu.
Ne zillettir ki: Nâkûs inlesin beyni’nde Osman’ın;
Ezan sussun, fezâlardan silinsin yâdı Mevlâ’nın!
Ne hicrandır ki: En şevketli bir mâzî serâb olsun;
O kudretler, o satvetler harâb olsun, türâb olsun!

Çökük bir kubbe kalsın ma'bedinden Yıldırım Hân'ın;
Şenâ'atleri çiğnensin muazzam kabri Orhan'ın!
Ne haybettir ki: Vahdet-gâhı dînin devrilip, taş taş,
Sürünsün şimdi milyonlarca me'vâsız kalan dindaş!
Yıkılmış hânümanlar yerde işkenceyle kıvransın;
Serilmiş gövdeler, binlerce, yüzbinlerce doğransın!
Dolaşsın, sonra, İslâm'ın harem-gâhında nâ-mahrem...
Benim hakkım, sus ey BÜLBÜL, senin hakkın değil mâtem!

Âsım / Çanakkale Şehitlerine

Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesîf orduların yükleniyor dördü beşi,
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde -gösterdiği vahşetle “Bu: Bir Avrupalı!”
Dedirir- yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!

Eski Dünyâ, Yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, tûfan gibi, mahşer mahşer.
Yedi iklimi cihânın duruyor karşına da,
Ostralya'yla berâber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk;
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindu, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...
Hani, tâ'ûna da züldür bu rezîl istîlâ!
Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk-i asîl,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise hakkıyla sefil,
Kustu Mehmedçiğin aylarca durup karşısına;
Döktü karnındaki esrârı hayâsızcasına.
Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...
Medeniyet denilen kahbe, hakîkat, yüzsüz.
Sonra mel'undaki tahrîbe müvekkel esbâb,
Öyle müdhiş ki: Eder her biri bir mülkü harâb.

Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;
Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam ;
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam.

Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müdhiş tipidir: Savrulur enkâz-ı beşer...
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşanır sırtlara, vâdîlere, sağnak sağnak.
Saçıyor zırha bürünmüş de o nâmerd eller
Yıldırım yayılımı tûfanlar, alevden seller
Veriyor yangını, durmuş da açık sînelere,
Sürü hâlinde gezerken sayısız tayyâre .
Top tüfekten daha sık, gülle yağan mermîler...
Kahraman orduyu seyret ki bu tehdîde güler!
Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;
Alınır kal'a mı göğsündeki kat kat îman?

Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü te'sîs-i İlâhî o metîn istihkâm.

Sarılır, indirilir mevki'-i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkîf edemez sun'-i beşer ;
Bu göğüslerse Hudâ'nın ebedî serhaddi;
“O benim sun'-i bedî'im, onu çiğnetme” dedi.
Âsım'ın nesli... diyordum ya... nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmûsunu, çiğnetmeyecek.

Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,
Yaralanmış temiz alnından, uzanmış yatıyor;
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhîd'i...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi...
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
“Gömelim gel seni târîhe” desem, sığmazsın.
Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyyetler eder istiâb.
“Bu, taşındır” diyerek Kâ'be'yi diksem başına;
Rûhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ nâmıyla,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyla;
Mor bulutlarla açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ'yı uzatsam oradan;
Sen bu âvîzenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,
Türbedârın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvîzeni lebrîz etsem;
Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtıranâ.

Sen ki, son ehl-i salîbin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddîn'i,
Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslâm'ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,
O demir çemberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, rûhunla berâber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a'sâra gömülse taşacaksın... Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...

Ey şehîd oğlu şehîd, isteme benden makber,
Sana âgûşunu açmış duruyor Peygamber.

Safahat / Küfe

Beş-on gün oldu ki, mu'tada inkıyâd ile ben
Sabahleyin çıkıvermişim evden erkenden.
Bizim mahalle de İstanbul'un kenârı demek:
Sokaklarında gezilmez ki yüzme bilmeyerek!
Adım başında derin bir buhayre dalgalanır,
Sular karardı mı, artık gelen gelir dayanır!
Bir elde olmalı kandil, bir elde iskandil ,
Selâmetin yolu insan için bu, başka değil!
Elimde bir koca değnek, onunla yoklayarak,
Önüm adaysa basıp, yok, denizse atlayarak,
Ayakta durmaya elbirliğiyle gayret eden,
Lisân-ı hâl ile amma rükûa niyyet eden
O sâlhurde , harab evlerin saçaklarına,
Sığınmış öyle giderken, hemen ayaklarına
Delilimin koca bir şey takıldı...
Baktım ki: Genişçe bir küfe yatmakta, hem epey eski.
Bu bir hamal küfesiymiş... Aceb kimin? Derken;
On üç yaşında kadar bir çocuk gelip öteden,
Gerildi, tekmeyi indirdi öyle bir küfeye:
Tekermeker küfe bîtâb düştü tâ öteye.
– Benim babam senin altında öldü, sen hâlâ
Kurumla yat sokağın ortasında böyle daha!
O anda karşıki evden bir orta yaşlı kadın
Göründü:
– Oh benim oğlum, gel etme kırma sakın!
Ne istedin küfeden, yavrum? Ağzı yok dili yok,
Baban sekiz sene kullandı... Hem de derdi ki: “Çok
Uğurlu bir küfedir, kalmadım hemen yüksüz...”
Baban gidince demek kaldı âdetâ öksüz!
Onunla besleyeceksin ananla kardeşini.
Bebek misin daha öğrenmedin mi sen işini?”
Dedim ki ben de:
– Ayol dinle annenin sözünü!
Fakat çocuk bana haykırdı ekşitip yüzünü:
– Sakallı, yok mu işin? Git cehennem ol şuradan!
Ne dırlanıp duruyorsun sabahleyin oradan?
Benim içim yanıyor: Dağ kadar babam gitti...
– Baban yerinde adamdan ne istedin şimdi?
Adamcağız sana, bak hâl dilince söylerken...
– Bırak hanım, o çocuktur, kusûra bakmam ben...
Adın nedir senin oğlum?
– Hasan.
– Hasan, dinle.
Zararlı sen çıkacaksın bütün bu hiddetle.
Benim de yandı içim anlayınca derdinizi...
Fakat, baban sana ısmarlayıp da gitti sizi.
O, bunca yıl çalışıp alınının teriyle seni

Nasıl büyüttü? Bugün, sen de kendi kardeşini,
Yetim bırakmayarak besleyip büyütmelisin.

– Küfeyle öyle mi?

– Hay hay! Neden bu söz lâkin?

Kuzum, ayıp mı çalışmak, günah mı yük taşımak?

Ayıp: Dilencilik, işlerken el, yürürken ayak.

– Ne doğru söyledi! Öp oğlum amcanın elini...

– Unuttun öyle mi? Bayramda komşunun gelini:

“Hasan, dayım yatı mekteplerinde zâbittir;

Senin de zihnini açık... Söylemiş olaydık bir...

Koyardı mektebe... Dur söyleyim” demişti hani?

Okutma sen de hamal yap bu yaşta şimdi beni!

Söz anladım ki uzun, hem de pek uzun sürecek;

Benimse vardı o gün pek çok işlerim görecek

Bıraktım onları, saptım yokuşlu bir yoldan.

Ne oldu şimdi aceb, kim bilir, zavallı Hasan?

Bizim çocuk yaramaz, evde dinlenip durmaz;

Geçende Fâtih’e çıktık ikindi üstü biraz.

Kömürcüler kapısından girince biz, develer

Kızın merakını celbetti , dâimâ da eder:

O yamrı yumru beden, upuzun boyun, o bacak,

O arkasındaki püskül ki kuyruğu olacak!

Hakîkaten görecek şey değil mi ya? Derken,

Dönünce arkama, baktım: Beş on adım geriden,

Belinde enlice bir şal, başında âbânî ,

Bir orta boylu, güler yüzlü pîr-i nûrânî ;

Yanında koskocaman bir küfeyle bir çocukcak,

Yavaş yavaş geliyorlar. Fakat tesâdüfe bak:

Çocuk, benim o sabah gördüğüm zavallı yetim...

Şu var ki, yavrucağın hâli eskisinden elîm :

Cılız bacaklarının dizden altı çırçıplak...

Bir ince mintanın altında titriyor, donacak!

Ayakta kundura yok, başta var mı fes? Ne gezer!

Düğümlü, alnının üstünde sâde bir çember.

Nefes değil, o soluklar, kesik kesik feryâd;

Nazar değil o bakışlar, dümû’-i istimdâd .

Bu bir ayaklı sefâlet ki yalnayak, baş açık;

On üç yaşında buruşmuş cebîn-i sâfi, yazık!

O anda mekteb-i rüşdiyyeden taburla çıkan

Bir elliden mütecâviz çocuk ki, muntazaman

Geçerken eylediler ihtiyârı vakfe-güzin ...

Hasan’la karşılaşırken bu sahne oldu hazîn:

Evet, bu yavruların hepsi, pür-sürûd-i şebâb,

Eder dururdu birer âşiyân-ı nûra şitâb .

Birazdan oynayacak hepsi bunların, ne iyi,

Fakat Hasan, babasından kalan o pis küfeyi,

-Ki ezmek istedi görmekle reh-güzârında -

İlel'ebed çekecek dût-i ıztırârında !
O, yük değil, kaderin bir cezâsı ma'sûma...
Yazık, günâhı nedir, bilmeyen şu mahkûma!

Safahat / Mahalle Kahvesi

Kardeşim Hüseyin Avni 'ye

“Mahalle kahvesi!” Osmanlılar bilir ne demek?
Tasavvur etme sakın “Görmedim nedir?” diyecek.
Dilenci şekline girmiş bu sinsî cânîler,
Bu, gündüzün bile yol vermeyen, harâmîler,
Adımda bir dikilir, azminin, gelir, önüne...
Zavallı yolcunun artık kıyar bütün gününe!
Evet, dilenci sanır seyr eden kıyâfetini;
Fakat bir onluğa âgûş açan sefâletini,
Görüp de rikkate şâyân, biraz sokulsa, hemen,
Vurur şikârını tâ kalbinin samîminden!
Mahalle kahvesi hâlâ niçin kapanmamalı?
Kapansın, elverir artık bu perde pek kanlı!
Hayır, bu perde, bu Şark'ın bakılmayan yarası;
Bu, çehresindeki levsîyle yurda yüz karası;
Hayâtımızda gediktir “gedikli” nâmıyle,
Açık durur koca bir kavmin ihtimâmıyle!
Sakın firengiye benzetmeyin fecâ'atini :
Bu karha milletin emmekte rûh-i gayretini.
Mahalle kahvesi Şark'ın harîm-i kâtilidir;
Tamam o eski batakhâneler mukâbilidir .
Zavallı ümmet-i merhûme ölmeden gömülür;
Söner bu hufrede idrâki, sonra kendi ölür...
Muhî-i levsine dolmuş ki öyle manzaralar:
Girince nûr-ı nazar simsiyah olur da çıkar!
Yatar zemîn-i sefilinde en kesîf eşbâh,
Yüzer havâ-yı sakîlinde en habîs ervâh.
Dehân-ı lâ'nete benzer yarıklarıyle tavan,
Kusar içinde neler varsa hâtırâtından!
O hâtırâtı sakın sanmayın: Meâlîdir;
Bütün rezâil-i târîhimizle mâlîdir.
Neden mefâhir-i eslâfa kahr edip, yalnız,
Mülevvesâtma mâzîmizin sarılmadayız?
Kış uykusunda mı geçmişti ömrü ecdâdın?
Hayır, o nesl-i necîbin , o şanlı evlâdın,
Damarlarında şehâmet yüzerdi kan yerine;
Yüreklerinde ölüm şevki vardı can yerine.
Fakat biz onlara âid ne varsa elde, yazık,
Birer birer yıkarak kahvehâneler yaptık!
Bütün heyâkil-i san'at yetiştiren Şark'ın,
Zemîn-i feyzi nasıl şûre-zâra döndü bakın!
Ne hastahânesi kalmış zavallı eslâfın,
Ne bir imâreti, bitmiş elinde ahlâfın .
Kanalların izi yok, köprüler harâb olmuş;
Sebillerin başı boş, çeşmeler serâb olmuş!
O kahraman babalardan doğan bu nesl-i cebîn

Ne gîrûdâr-ı maîşet bilir, ne kedd-i yemîn.
Azâb içinde kalır sa'yi görse rü'yâda!
Niçin yorulmadı zâten "ölümlü dünyâ"da?
Vücut emânet-i Hak, doğru, hem de cennetlik.
Bu kahveler gibi cennet de müslimîne gedik!

"Hayât-ı âile" isminde bir maîşet var;
Saâdet ancak odur... dense hangimiz anlar?
Hayât-ı âile dünyâda en safâlî hayât,
Fakat o âlemi bizler tanır mıyız? Heyhât!
Sabahleyin dolaşıp bir kazanca hizmetle;
Evinde akşam otursan kemâl-i izzetle;
Karın, çocukların, annen, baban, kimin varsa,
Dolaşsalar, seni kat kat bu hâleler sarsa;
Sarây-ı cenneti yurdunda görse olmaz mı?
İçinde his taşıyan kalb için bu zevk az mı?
Karın nedîme-i rûhun; çocukların rûhun;
Anan, baban birer âgûş-ı ilticâ-yı masûn .
Sıkıldın, öyle mi! Lâkin, biraz alışsan eğer,
Fezâ kadar sana vâsi' gelir bu dar çember.
Ne var şu kahvede bilmem ki sığmıyorsun eve?
Gelin de bir bakalım... Buyrun işte bir kahve:

* * *

Çamurlu bir kapı, üstünde bir değirmi delik;
Önünde tahta mı, toprak mı? Sorma, pis bir eşik.
Şu gördüğüm yer için her ne söylesen câiz;
Ahırla farkı: O yemliklidir, bu yemliksiz!
Zemîni yüz sene evvel döşenme malta imiş...
"İmiş"le söylüyorum. Çünkü anlamak uzun iş,
O bir karış kirin altında hangi ma'den var?
Tavan açık kuka renginde; sağlı sollu duvar,
Maun cilâsına batmış tütünle nargileden;
Duman ocak gibi çıkmakta çünkü her lüleden,
Dikilmiş ortaya boynundan üstü az koyu al,
Vücûdu kapkara, leylek bacaklı bir mangal.
Şu var ki, bilmeyen insan görürse birden eğer,
"Balıkçılın kara saçtan yapılma heykeli!" der.
Kenarda, peykelerin alt başında, bir kirli
Tomar sürükleniyor, bir yatak ki besbelli:
Çekilmiş üstüne yağmurluğumsu bir pırtı,
Zavallının, güveden, lîme lîme hep sırtı.
Kurur bu örtünün üstünde yağlı bir mendil;
Ki "Bir tependen inersem!" diyen hasır zembil;
Onun hizâsına gelmez mi, bir döner şöyle;
Sicimle kulpuna ilmikli çifte mestiyle!
Duvarda eski ocaklar kadar geniş bir oyuk,
İçinde camlı dolap var ya, raflarında ne yok!
Birinci katta sülük beslenen büyük kavanoz;

Onun yanında, kan almak için, beş on boynuz.
İkinci katta bütün kerpetenler, usturalar...
Demek ki kahveci hem diş tabibi, hem perukâr!
İnanmadınsa değildir tereddüdün sırası;
Uzun lâkırdıya hâcet ne? İşte mosturası:
Çekerken etli kemiklerle ayrılıp çeneden,
Sonunda bir ipe, boy boy, onar onar, dizilen,
Şu kazma dişleri sen mahya belledinse, değil;
Birer mezâra işâret, düşün ki, her kandil!
Üçüncü katta durur sâde havlu bohçaları.
Sağında cam dolabın hücre hücre bitpazarı.
Duvarında türlü resimler: Alındı Çamlıbeli,
Kaçırılmış Ayvaz'ı ağlar Koroğlu rahmetli!
Arab Üzenği'ye çalmış Şah İsmail gürzü;
Ağaçta bağlı duran kızda işte şimdi gözü.
Firaklıdır Kerem'in "Of!" der demez yanışı,
Fakat şu "Âh min'el-aşk"a kim durur karşı?
Gelince Ezrakabânû denen acûze kadın,
Külüngü düşmüş elinden zavallı Ferhâd'ın!
Görür de böyle Rûfâi'yi: Elde kamçı yılan,
Beyaz bir arslana binmiş; durur mu hiç dede can?
Bakındı bak Hacı Bektaş'a: Deh demiş duvara!
Resim bitince gelir şüphesiz ki beyte sıra
Birer birer oku mümkünse, sonra ma'nâ ver...
Hayır, hülâsası kâfî, yekûnu ömre sürer:
Bedâheten kusulan herze-pâreler ki düşün,
Epey zaman daha lâzımdı herze olmak için!

Oturmadan içi yağ bağlamış bodur masanın,
Yayılmış üstüne birçok kağıt ki, oynayanın,
Elinde yağlı meşin zanneder görünce adam.
Ya tavlanın kiri, kâbil değildir anlatamam.
Harîta-vâri açılmış en orta yerde dama;
Beyaz mı taşları, yâhud siyah mı, hiç sorma!
Hutûtu : Gayr-i muayyen hudûdu memleketin:
Nazarda haylice idman gerek ki fark etsin!
Deliklerindeki pislik lebâleb olsa, yine,
Bakınca bunlara gâyet temiz kalır domine.
Delikli çekmece var ha! Demirbaş eşyadan;
Yanında bir de kulaksız tekir... Unutma aman!

- Asıldı bey koza!
  - Besbelli, bak sırttı aval;
- Bacak elinde mi?
  - Kır, Hamdi sen de dağlıyı al.
- Ulan! Kapakta imiş dağlı... Hay köpoğlu köpek!
- Köpoğlu kendine benzer, uzun kulaklı eşek!
- Sekizli, onlu ne çektinse ver de oryayı tut.
- Halim, ne uğraşıyorsun bu çıkmaz işte: Kaput!

- Cihâr ü yek mi o taş?
– Hiç sıkılma öldü dü-şes!
– Elimde yok mu diyor? Çek babam!
– Aman şes-beş!
– Hemen de buldu be. Gelsin hesaplayıp durma!
– Bi parti yendi ya akşam, dikiz gelin kuruma!
– Dü-beşle bağıyorum.
– Yağma yok!
– Elindeki ne?
– Se-yek.
– Aman durun öyleyse: Penc ü yek, domine!
- Mızıkçı dendi mi, sensin diyor, bakın ağalar:
Kırık mı söyleyin Allah için şu cânım zar?
– Kırık!
– Değil!
– Alimallah kırık!
– Değil billâh!
– Yeminsiz oynayamazlar ki, ah çocuklar ah!
– Kaşmasan işin olmaz değil mi? Sen de bunak!
– Gelirsem Öğretirim şimdi...
– Ay şu pampine bak!
– Gelip de öğretecekmiş... Mezarıcı Mahmud’a git!
Bir üflesen gidecek ha... Tirit mi sâde tirit!
– Zemâne piçleri! Gördün ya, hepsi besmelesiz...
Ne saygı var, ne hayâ var. Eğer bizim işimiz,
Bu kaltabanlara kalmışsa vay benim başıma!
– Herif belâya sokarsın dınlanıp durma!
– Mezarıcı Mahmud’a git ha? Bakın it oğluna bir!
Küfürbaz, alçak, edepsiz... Bu söylenir mi Bekir?
– Yolunca terbiye verdin ya âferin Hasan Ağ.
– Bıraksalar beni, çoktan marizlemiştin ya!..
– Mezarıcı Mahmud’a ha? Vay babasının canına!
Bunun yaşında iken biz büyüklerin yanına,
Okur da öyle girer, hem ayakta beklerdik;
“Otur” demezseler elpençe sâde dinlerdik;
“Hayır, bu böyle değildir” demek, ne haddimize!
“Evet” desek bile derlerdi: “Sus behey geveze!”
– Otuz yaşında idim belki; annesiz, dışarı,
Kolay kolay çıkamazdım: Döverdi çünkü karı!
Bugün, onaltıyı doldurmamış yumurcaklar,
Odun yemez iyi bil ha! Geberse karşı koyar.
Geçende dövmek için yoklayım dedim Kerim’i...
“Bırak! Eşek değilim ben!” deyip dikilmez mi?
Dayak eşekler içinmiş, adam dövülmezmiş...
– Ya biz, sözüm ona, merkeb miyiz Bekir, bu ne iş?
Döverdiler bizi her gün de, karşı koymazdık...
Ben öyle terbiye oldum... Kolay mı insanlık?
– Dokundurur mu, ne mümkün, eloğlu hiç adama?
O müslümanları sen şimdi, hey kuzum arama!

Gürültüsüz oyun isterseniz gelin damaya:
Zavallı açmaza düşmüş... Bakın hesaplamaya!
Oyuncunun biri dalgın, elinde taş duruyor;
Rakîbi halbuki lâ-yenkâtı' bıyık buruyor.
Seyirciler mütefekkir , güzîde bir tabaka;
Düşümlerdeki şiveyse büsbütün başka:
Kiminde el, filân aslâ karışmıyorken işe,
Kiminde durmadan işler benân-ı endîşe!
Al işte: "Beyne burundan gerek, demiş de, hulûl"
Taharriyat-ı amîkayla muttasıl meşgûl!
Mühendis olmalı mutlak şu ak sakallı adam:
Zemîne, dâire şeklindeki yaydı bir balgam;
Abanmış olduğu bir yamrı yumru değnekle,
Mümâslar çekerek soktu belki yüz şekle!

Ayak teriyle cilâlanma tahta peykelere,
Külâhlı, fesli dizilmiş yığın yığın çehre:
Nasîb-i fikr ü zekâdan birinde yok gölge;
Duyulmamış bu beyinlerde his denen meleke!
– Aman canım, şu bizim komşu amma uğraşıcı!
– Ne belledin ya efendim? Onun bir ismi Hacı!
– Çocuğ, ha mektebe verdim, ha vermedimdi diye,
Sokak sokak geziyor...

– Koymuyor mu medreseye?
– Koyar mı hiç? Arabî şimdi kim okur artık?
– Evet, gâvurcaya düştük de sanki iş yaptık!
– Binâ'ya üç sene gittimdi hey zamanlar hey!
İlim de kalmadı...
– Zaten ne kaldı? Hiç bir şey.
– Mahalle Mektebi lâzımdır eski yolda bize;
Sülûs, nesih bitiyor yoksa hepsi... Keyfinize!
– On üç yaşında idim aldığım zaman ketebe .
Geçende "Sen ne bilirsin?" demez mi bir zübbe?
Dedim: "Ulan seni gel ben bir imtihan edeyim,
Otur da yap bakalım şöyle bir kıyak temmim."
– Nasıl, becerdi mi?

– Kâbil mi! Rabbi yessir'i ben,
Tamam beş ayda değiştimdi kalfamız sağ iken.

– Nedir elindeki yâhu?
– Cerîde .
– At şu pisi.
– Neden?
– Yalan yazıyor, oğlum, onların hepsi.
– Ya doğru yazsa? Asarlar... Ne oldu Volkan'cı,
Unuttunuz mu?
– Bırak, boşboğazlık etme Hacı!
Şu karşıdan gözeten fesli, zannım, ağzıkara...
– Hayır, demem o değil...
– Durma sen belânı ara!

- Canım, lâtife yapar, bilmiyor musun Ömer’i?
- Biraz rahatsızım Ahmed, yakın benim feneri!

Duyuldu bir iri ses, arkasından istiğfar ...

Meğer geçirti imiş.

- Pek şifâlı şey şu hıyar:

Cacık yedin mi, ne hikmet, hazır hemen teftih ...

- Evet şifâlı yemiştir...

- Yemiş mi? Lâ-teşbih .

– Günâha girme. Tefâsirde öyle yazmışlar...

Dayım demişti ki: Gördüm, hıyar hadiste de var.

– Hasan, bizim yeni damat ne oldu anlamadık,
Görünmüyor.

- Karı koyvermiyor: Herif, kılıbık.

– Evinde çan çan eden erkeğin de aklına şaş...

Lâf anlamaz dişi mahlûku , durma sen uğraş.

Kim uğraşır a babam, bunca yıllık ehlim iken

Adam hesabına koymam bizim köroğlunu ben.

.....

.....

Tavanın pervazı altındaki toprak yuvadan,
Bakıyor bunlara, yan yan, iki çift ince nazar:
“Ya sizin bir yuvanız yok mu?” diyor anlaşılan,
Dişi erkek çalışan yavrulu kırlangıçlar...

Safahat / Seyfi Baba

Geçen akşam eve geldim. Dediler:

– Seyfi Baba

Hastalanmış, yatıyormuş.

– Nesi varmış acaba?

– Bilmeyiz, oğlu haber verdi geçerken bu sabah.

– Keşke ben evde olaydım... Esef ettim, vah vah!

Bir fener yok mu, verin... Nerde sopam? Kız çabuk ol!

Gecikirsem kalırım beklemeyin... Zirâ yol

Hem uzun, hem de bataktır...

– Daha a'lâ, kalınız:

Teyzeniz geldi, bu akşam, değiliz biz yalnız.

Sopa sağ elde, kırık camlı fener sol elde;

Boşanan yağmur iliklerde, çamur tâ belde.

Hani, çoktan gömülen kaldırımın, hortlayarak;

“Gel!” diyen taşları kurtarmasa, insan batacak.

Saksağanlar gibi sektikçe birinden birine.

Boğuyordum müteveffâyı bütün âferine.

Sormayın derdimi, bitmez mi o taşlar, giderek,

Düştü artık bize göllerde pekâlâ yüzmek!

Yakamozlar saçarak her tarafından fenerim,

Çifte sandal, yüzüyorduk; o yüzer, ben yüzerim.

Çok mu yüzdük, bilemem, toprağı bulduk neyse;

Fenerim başladı etrâfımı tektük hisse.

Vâkıâ ben de yoruldu, o fakat pek yorgun...

Bakıyordum daha mahmurluğu üstünde onun:

Kâh olur, kör gibi çarpar sıvasız bir duvara;

Kâh olur, mürde şua'âtı düşer bir mezara;

Kâh bir sakfî çökük hânenin altında koşar;

Kâh bir ma'bed-i fersûdenin üstünden aşar;

Vakt olur pek sapa yerlerde, bakarsın, dolaşır;

Sonra en korkulu eşhâsa çekinmez, sataşır;

Gecenin süt-re-i yeldâsını çekmiş, üryan ,

Sokulup bir saçağın altına gûyâ uyuyan

Hânüman yoksulu binlerce sefilân-ı beşer;

Sesi dinmiş yuvalar, hâke serilmiş evler;

Kocasından boşanan bir sürü biçare karı;

O kopan râbitanın , darmadağın yavruları;

Zulmetin, yer yer, içinden kabaran mezbeleler :

Evi sırtında, sokaklarda gezen âileler!

Gece rehzen, sabah olmaz mı bakarsın, sâil!

Serserî, derbeder, âvâre, harâmî, kâtil...

Böyle kaç manzara gördüyse bizim kör kandil

Bana göstermedi bir kerre... Niçin? Belli değil!

Ya o biçâre de rahmet suyu nûş eyleyerek

Hatm-i enfâs edivermez mi hemen “cız!” diyerek?

O zaman sâmi'anın , lâmisenin sevgiyle
Yürüyen körlere döndüm, o ne dehşetti hele!
Sopam artık bana hem göz, hem ayak, hem eldi...
Ne yalan söyleyeyim kalbime haşyet geldi.

Hele yâ Rabbi şükür, karşıdan üç tâne fener
Geçiyor... Sapmayarak doğru yürürlerse eğer,
Giderim arkalarından... Yolu buldum zâten.
Yolu buldum, diyorum, gelmiş iken hâlâ ben!
İşte karşımda bizim yâr-i kadîmin yurdu.
Bakalım var mı ışık? Yoksa muhakkak uyudu.
Kapının orta yerinden ucu değnekli bir ip
Sarkıtılmış olacak, bir onu bulsam da çekip
Açıversem... İyi amma kapı zâten aralık...
Gâlibâ bir çıkan olmuş... Neme lâzım, artık,
Girerim ben diyerek kendimi attım içeri,
Ayağımdan çıkarıp lastiği geçtim ileri.
Sağa döndüm, azıcık gitmeden üç beş basamak
Merdiven geldi ki zorcaydı biraz tırmanmak!
Sola döndüm, odanın eski şayak perdesini,
Aralarken kulağım duydu fakîrin sesini:

– Nerde kaldın? Beni hiç yoklamadın evlâdım!
Haklısın bende kabâhat ki haber yollamadım.
Bilirim çoktur işin; sonra bizim yol pek uzun...
Hele dinlen azıcık, anlaşılın yorgunsun.
Bereket versin ateş koydu demin komşu kadın...
Üşüyorsan eşiver mangalı, eş eş de ısın.

Odanın loşluğu kasvet veriyor pek, baktım.
Şu fener yansa, deyip bir kutu kibrit çaktım.
Hele son kibriti tuttum da yakından yüzüne,
Sürme çekmiş gibi nûr indi mumun kör gözüne!
O zaman nîm açılıp perde-i zulmet, nâgâh,
Gördü bir sahne-i uryân-ı sefâlet ki nigâh,
Şâir olsam yine tasvîri olur bence muhâl :
O perişanlığı derpîş edemez çünkü hayâl!

Çekerek dizlerinin üstüne bir eski aba,
Sürünüp mangala yaklaştı bizim Seyfi Baba.
– İhlamur verdi demin komşu... Bulaydık şunu, bir...
– Sen otur, ben ararım...
– Olsa içerdik, iyidir...
Aha buldum, aramak istemez oğlum, gitme...
Ben de bir karnı geniş cezve geçirdim elime,
Başladım kaynatarak vermeye fincan fincan,
Azıcık geldi bizim ihtiyarın benzine kan.

– Şimdi anlat bakalım, neydi senin hastalığın?
Nezle oldun sanırım, çünkü bu kış pek salgın.

– Mehmet Ağ'nın evi akmış. Onu aktarmak için
Dama çıktım, soğuk aldım, oluyor on beş gün.
Ne işin var kiremitlerde a sersem desene!
İhtiyarlık mı nedir, şaşkınlım oğlum bu sene.
Hadi aktarmayayım... Kim getirir ekmeğimi?
Oturup kör gibi, nâmerde el açmak iyi mi?
Kim kazanmazsa bu dünyâda bir ekmek parası:
Dostunun yüz karası; düşmanının maskarası!
Yoksa yetmiş beşi geçmiş bir adam iş yapamaz;
Ona ancak yapacak: Beş vakit abdestle namaz.
Hastalandım, bakacak kimseciğim yok; Osman
Gece gündüz koşuyor, iş diye, bilmem ne zaman
Eli ekmek tutacak? İşte saat belki de üç
Görüyorsun daha gelmez... Yalnızlık pek güç.
Ba'zı bir hafta geçer, uğrayan olmaz yanıma;
Kimsesizlik bu sefer tak dedi artık canıma!
– Seni bir terleteyim sımsıkı örtüp bu gece!
Açılırsın, sanırım, terlemiş olsan iyice.

İhtiyar terleyedursun gömülüp yorganına...
Atarak ben de geniş bir kebe mangal yanına,
Başladım uyku taharrîsine, lâkin ne gezer!
Sızmışım bir aralık neyse, yorulmuş da meğer.
Ortalık açmış, uyandım. Dedim, artık gideyim,
Önce amma şu fakîr âdemi memnun edeyim.
Bir de baktım ki: Tek onluk bile yokmuş kesede;
Mühürüm boynunu bükmüş duruyormuş sâde!
O zaman koptu içimden şu tehassür ebedî:
Ya hamiiyetsiz olaydım, ya param olsa idi!

Süleymaniye Kürsüsünde / Süleymâniye Kürsüsünde

.....

– Beni kürsîde görüp, va'zedecek sanmayınız;
Ulemâdan değilim, şeklime aldanmayınız!
Dînin ahkâmını zâten fukahânız söyler,
Anlatırlar size bir müşkiliniz varsa eğer,
Bana siz âlem-i İslâm'ı sorun, söyleyeyim;
Çünkü hiçbir yeri yok gezmediğim, görmediğim,
Şark-ı Aksâ'dan alın, Mağrib-i Aksâ'ya kadar,
Müslüman yurdunu baştan başa kaç devrim var!

....

Bir de İstanbul'a geldim ki: Bütün çarşı, pazar
Na'radan çalkanıyor! Öyle ya... Hürriyet var!
Galeyan geldi mi, mantık savuşmuş... Doğru:
Vardı aklımdan o gün her kimi gördümse zoru.
Kimse farkında değil, anlaşılan, yaptığının;
Kafalar tütsülü hülyâ ile, gözler kızgın.
Sanki zincirdekiler hep boşanıp zincirden,
Yıkıvermiş de tımarhâneyi çıkmış birden!
Zurnalar şehrin ahâlîsini takmış peşine;
Yedisinden tutarak tâ dayanın yetmişine!
Eli bayraklı alaylar yürüyor dört keçeli;
En ağır başlısının bir zili eksik, belli!
Ötüyor her taşın üstünde birer dilli düdük.
Dinliyor kaplamış etrafını yüzlerce hödük!
Kim ne söylerse, hemen el vurup alkışlanacak...

– Yaşasın!

– Kim yaşasın?

– Ömrü olan.

– Şak! Şak! Şak!

Ne devâirde hükûmet, ne ahâlîde bir iş!
Ne sanâyi', ne maârif, ne alış var, ne veriş.
Çamlıbel sanki şehir: Zâbita yok, râbita yok;
Aksa kan sel gibi, bir dindirecek vâsıta yok.
“Zevk-i hürriyeti onlar daha çok anlamalı”
Diye mekteplilerin mektebi teknil kapalı!
Türlü adlarla çıkan nâ-mütenâhî gazete,
Ayrılık tohumunu bol bol atıyor memlekete.

...

Şüphesiz yıktı o hülyâları meşhûdâtım...
Ama ben kendimi bir müddet için aldattım:
Galeyandır... Galeyan geldi mi kalmaz mantık...
Su bulanmazsa durulmaz...Hele sabret azıcık...
İyi, lâkin ne kadar beklemiş olsan, işler,
Eskisinden daha berbâd, iyileşmek ne gezer!
Vatanın tâkati yoktur yeniden ihmâle:
Dolu dizgin gidiyor, baksana izmihlâle:
Ey cemâat, uyanın, elverir artık uyku!
Yok mu sizlerde vatan nâmına hiçbir duygu?
Düşmeden pençesinin altına istikbâlin,
Biliniz kadrini hürriyyetin, istiklâlin.
Söyleyip başka memâlikteki mahkûmîni ,
Hâkimiyet ne imiş, öğreniniz kıymetini.

...

Ya İlâhî bize tevfikini gönder...

– Âmin!

Doğru yol hangisidir, millete göster...

– Âmin!

Rûh-i İslâm'ı şedâid sıkıyor, öldürecek.
Zulmü te'dîb ise maksûd-i mehîbin, gerçek,
Nâra yansın mı berâber bu kadar mazlûmîn?
Bî-günâhız çoğumuz... Yakma İlâhî!

– Âmin!

Boğuyor âlem-i İslâm'ı bir azgın fitne,
Kıt'alar kaynayarak gitti o girdâb içine!
Mahvolan âileler bir sürü ma'sûmundur,
Kalan âvârelerin hâli de ma'lûmudur.
Nasıl olmaz ki? Tezelzül veriyor Arş'a enîn!
Dinsin artık bu hazin velvele yâ Râb!

– Âmin!

Müslüman mülkünü her yerde felâket vurdu...
Bir bu toprak kalıyor dînimizin son yurdu!
Bu da çiğnendi mi, çiğnendi demek Şer'-i mübîn;
Hâk-sâr eyleme yâ Rab, onu olsun...

– Âmin!

Ve'l-hamdu li'llâhi Rabbi'l-âlemîn...

T.C.
YENİŞEHİR KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-61634659-349-97886643
Konu : Safahat Sosyal Medya Sözlüğü

01/03/2024

KAYMAKAMLIK MAKAMINA

Bakanlığımızın himayelerinde başlatılan "Dilimizin Zenginlikleri Projesi", sosyal ve kültürel etkinlikler yoluyla öğrencilerin dilin zenginliklerini tanınması, kültür taşıyıcısı olan sözcüklerle buluşması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda ilçemizdeki liselerimizde yürütülmek üzere Müdürlüğümüzce Asım'ın Nesli Akif'in Sesi Projesi hazırlanmıştır. Milletimizin ortak değeri olan İstiklal Marşı'mızı ve Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u gençlere ve gelecek nesillere tanıtmak ve kutlu mirası gençlere aktarmak önem arz etmektedir. Yürütülecek projede temel kaynak olarak Mehmet Âkif Ersoy'un tüm şiirlerini topladığı Safahat adlı eseri esas alınacaktır. Safahat, milletimizin milli ve manevî değerlerinin ustalıkla ifade edildiği eşî bulunmaz bir eserdir. Bu nedenle, günümüzde Safahat'ı okumak ve anlamak toplumu tanıyıp geleceğe yön vermek açısından oldukça önemlidir. Safahat'ta yer alan şiirler yazıldığı dönem için oldukça anlaşılır bir dile sahip olmakla birlikte günümüzde özellikle gençlerimiz Safahat'ı anlamakta zorlanmaktadır.

Gençlerimizi Safahat ve Mehmet Âkif'in düşünce dünyasıyla tanıştırmak, yakınlaştırmak, onun söz dağarcığının bilincine vararak daha anlaşılır olmasını sağlamak amacıyla lise öğrencilerimizin katılımıyla ekli Yönergeye uygun olarak Safahat Sosyal Medya Sözlüğü faaliyetinin yürütülmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Mehmet Necmeddin DİNÇ
İlçe Milli Eğitim Müdürü

OLUR
Nevzat ŞENGÖK
Kaymakam

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Güvnevler mah1.Cadde No :118/AYenişehir/MERSİN

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (324) 325 43 25

E-Posta: yenisehir33_kultur@meb.gov.tr

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Mehmet KIVANÇ

Unvan : Memur

İnternet Adresi:

Faks: _____

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 4035-449b-3724-8333-6811 kodu ile teyit edilebilir.

YENİŞEHİR İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ “ASIM'IN NESLİ, ÂKIF'IN SESİ” PROJESİ “SAFAHAT SOSYAL MEDYA SÖZLÜĞÜ” YÖNERGESİ

Konu ve Amaç: Mehmet Âkif Ersoy'un Safahat'ı; milletimizin manevî değerlerinin ustalıkla ifade edildiği eşi bulunmaz bir eserdir. Bu nedenle, günümüzde Safahat'ı okumak ve anlamak toplumu tanıyıp geleceğe yön vermek açısından oldukça önemlidir. Safahat'ta yer alan şiirler yazıldığı dönem için oldukça anlaşılır bir dile sahip olmakla birlikte günümüzde özellikle gençlerimiz Safahat'ı anlamakta zorlanmaktadır. Bu projeye gençleri Safahat ve Mehmet Âkif'in düşünce dünyasıyla tanıştırmak, yakınlaştırmak, onun söz dağarcığının bilincine vararak daha anlaşılır olmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Kapsam: Bu şartname proje kapsamında yapılacak “Safahat Medya Sözlüğü”nün yukarıda verilen konu ve amaç doğrultusunda içeriğine ilişkin bilgileri kapsamaktadır.

Dayanak: Projemizin temel dayanağı 08/06/2017 tarih ve 30090 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'dir. Ayrıca projemiz Bakanlığımızın 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında yürütmeye başladığı Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında yürütülecektir. Söz varlığını geliştirme çalışmaları ile öğrencilerimizin, dilimizin zenginliklerini tanınması, kültür taşıyıcısı olan sözcüklerimizle buluşması buna bağlı olarak dili iyi kullanması ve düşünce dünyasını geliştirmesi amacıyla Bakanlığımızın himayelerinde başlatılan "Dilimizin Zenginlikleri Projesi", sosyal ve kültürel etkinlikler yoluyla öğrencilerin dilin zenginliklerini tanınması, kültür taşıyıcısı olan sözcüklerle buluşmasıdır. Bu sayede öğrenciler, dilimizin seçkin ve özgün eserlerini daha yakından tanıyacaklar, milletimizin kültür birikimini, düşünce dünyasını ve hayat tarzını yeniden keşfedeceklerdir.

Hedef Kitle: Projeye MEB Yenisehir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmî ve özel ortaöğretim okullarının 9, 10, 11 ve 12. sınıf öğrencileri katılacaktır.

Yapılacak Çalışma: M. Âkif Ersoy'un Safahat eserinden aşağıda ismi geçen şiirler içerisinden seçilecek sözcük veya sözcük grubunun anlamının açıklanması, şiirde geçtiği dizeyi içeren video hazırlanması ve proje adına açılacak olan sosyal medya hesabından paylaşılması.

Çalışmaya Dair Esaslar:

1. Videoda esas alınacak şiirler şunlardır:

- Asım'ın Nesli
- Bülbül
- Çanakkale Şehitlerine
- Küfe
- Mahalle Kahvesi
- Seyfi Baba
- Süleymaniye Kürsüsünde

Komisyon tarafından belirlenen şiirler ekte sunulmuştur. Çalışmalar hazırlanırken komisyon tarafından belirlenen ekte belirtildiği şekliyle kullanılacaktır.

- #### 2. Oluşturulan videolarda öncelikle şiirlerden seçilecek bir sözcük veya sözcük grubunun anlamı açıklanır. Sözcüğün içinde geçtiği mısra veya beyit seslendirilir. Sözcük, dramatize edilebilir. İlgi çekicilik ve İzlenebilirliği sağlamak için kurgu yapılabilir.

Kurguya göre mekân, kişi, kostüm vb. düzenleme yapılabilir. Bu nedenle çekimlerde farklı açı ve mekânlar kullanılması önerilir.

3. Video tek ya da daha fazla öğrenciyle hazırlanabileceği gibi okul öğretmenlerinin katkısı ile de çekilebilir.
4. Videoda görev alan öğrencilerin öncelikle okul logolu kıyafetleri giymesi tercih edilmelidir. Açıklanacak kelimenin içeriğine göre kıyafet, kostüm ve aksesuar kullanılabilir.
5. Videolar cep telefonu kullanılarak hazırlanacaksa telefon yatay tutularak çekim yapılmalıdır.
6. Okul içinde cep telefonu kullanılması ve çekim yapılması okul yönetiminin bilgisi ve izni ile yapılacaktır.
7. Hazırlanacak video, okulun Türk Dili ve Edebiyatı Zümre Başkanı ve ilgili edebiyat öğretmenin danışmanlığında hazırlanmalıdır. Video içeriğinde verilen bilgilerin doğruluğu, Anayasa ve yasalara uygunluğu, dilin kullanımı, yazı varsa imlâ noktalama açısından uygunluğu kontrol edilmelidir.
8. Videoda okul adı, öğrenci adı, seçilen şiir ve sözcüğe de yer verilebilir. Hazırlanan videolar sosyal medya platformlarında yayınlanacağından öğrencilerle ilgili gerekli izinlerin alınması okulların sorumluluğundadır.
9. Videoya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve aşağıda belirtilen Google Drive Hesabında örneği bulunan “Asım’ın Nesli, Akif’in Sesi Projesi” logosu yer alan başlangıç ve bitiş bölümü eklenmelidir. Bu nedenle öğrencilerin hazırladığı bölüm en fazla 60-75 saniye arasında olmalıdır.
10. Hazırlanan videolar aşağıda belirtilen Google Drive hesabına **OKUL** adıyla klasör açılıp yüklenecektir. Şartnameye uygun olarak başlangıç ve bitiş **süresi en fazla 90 saniye olacak videolar ve öğrencilerin hazırlayacağı en fazla 60-75 saniyelik bölüm** ayrı ayrı yüklenmelidir.

(Videoların Yükleneceği Google Drive Hesabı: <https://drive.google.com/drive/folders/1j-VPWB1QOWujbV6564PoZkvuaf7-HqhV?usp=sharing>)

11. Hazırlanan videoların belirtilen Google Drive hesabına **OKUL** adıyla klasör açılıp yüklenmesine ilişkin iş ve işlemler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Öğrencilerimiz tarafından Hazırlanan videolar karşılarında belirtilen tarihe kadar yüklenmelidir. Yayınlanmak üzere gönderilen Videolar, geliş sırasına göre projeye ait sosyal medya hesabından yayınlanacaktır.

Okul Adı	Şiir Adı	Son Gönderim Tarihi
Mehmet Akif Ersoy Sosyal Bilimler Lisesi Evliya Çelebi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Şehit Kübra Doğanay Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi Fuat Sezgin Anadolu Lisesi Özel İçel Koleji Anadolu Lisesi Özel Güney Gelişim Anadolu Lisesi Özel Lisan Fen Kurumları Güney Fen Lisesi Özel Lisan Fen Kurumları Kuzey Fen Lisesi	<ul style="list-style-type: none"> • Asım’ın Nesli • Bülbül • Çanakkale Şehitlerine • Küfe • Mahalle Kahvesi • Seyfi Baba • Süleymaniye Kürsüsünde	06.03.2024

Şehit Cennet Yiğit Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi Yahya Akel Fen Lisesi Dumlupınar Anadolu İmam Hatip Lisesi 15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesi Özel Evre Anadolu Lisesi Özel Final Akademi Anadolu Lisesi Özel Mersin Elit Koleji Anadolu Lisesi Özel Mersin Nesibe Aydın Anadolu Lisesi	<ul style="list-style-type: none"> • Asım'ın Nesli • Bülbül • Çanakkale Şehitlerine • Küfe • Mahalle Kahvesi • Seyfi Baba • Süleymaniye Kürsüsünde 	13.03.2024
Eyüp Aygar Fen Lisesi Yenişehir Anadolu İmam Hatip Lisesi Mersin Anadolu Lisesi Şevket Pozcu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Özel Toros Fen Lisesi Özel Mersin İz Eğitim Kurumları Fen Lisesi Özel Yenişehir Gelecek Fen Lisesi Özel Basamak Fen Lisesi	<ul style="list-style-type: none"> • Asım'ın Nesli • Bülbül • Çanakkale Şehitlerine • Küfe • Mahalle Kahvesi • Seyfi Baba • Süleymaniye Kürsüsünde 	20.03.2024
Şevket Pozcu Anadolu Lisesi Mersin Mehmet Adnan Özçelik Anadolu Lisesi Yahya Günsür Mesleki Teknik Anadolu Lisesi Hacı Sabancı Anadolu Lisesi Özel Altın Kupa Anadolu Lisesi Özel İstek Mersin Koleji Anadolu Lisesi Özel Vizyon Eğitim Anadolu Lisesi Özel Teknokent Koleji Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	<ul style="list-style-type: none"> • Asım'ın Nesli • Bülbül • Çanakkale Şehitlerine • Küfe • Mahalle Kahvesi • Seyfi Baba • Süleymaniye Kürsüsünde 	27.03.2024
Yenişehir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Hacı Zarife-Çelebi Aygar Anadolu Lisesi Mahmut Arslan Anadolu Lisesi Özel Mersin Birey Akademi Anadolu Lisesi Özel Mersin Çözüm Akademi Anadolu Lisesi Özel Mersin Uğur Anadolu Lisesi Özel Mersin Yenişehir Taç Koleji Anadolu Lisesi Özel Tek Yöntem Koleji Anadolu Lisesi	<ul style="list-style-type: none"> • Asım'ın Nesli • Bülbül • Çanakkale Şehitlerine • Küfe • Mahalle Kahvesi • Seyfi Baba • Süleymaniye Kürsüsünde 	03.04.2024

NOT: Verilen Google Drive hesabında örnek video yer almaktadır.

12. Projenin sosyal medya hesabı linki: <https://www.instagram.com/asimnnesliakifinesi/>
 Projenin sosyal medya hesabının öğrenci, öğretmen ve veliler tarafından takibinin sağlanması çalışmaların görünür kılınması ve yaygınlaştırılması açısından önem taşımaktadır.

EKLER: Safahat'tan alınan aşağıdaki şiirler:

1-Asım'ın Nesli 2-Bülbül 3-Çanakkale Şehitlerine 4-Küfe 5-Mahalle Kahvesi
 6-Seyfi Baba 7-Süleymaniye Kürsüsünde